

בערר על קביעת דמי שכירות כאמור ינהג בית הדין לפי הכללים שבפסקה (א) לסעיף 6 (1) וכן בפסקה (I) של התנאי המגביל לסעיף 6 (1) לפקודת הפיצויים (הגנה), 1940, כאילו כלי השיט נתפס מכוח סמכויות שעת-חירום, כמשמעותם בפקודה האמורה וכאילו דמי השכירות המש- תלמים על ידי השוכר הם הפיצויים לפי הפקודה האמורה, הכל בשינויים המחוייבים לפי הענין.

(ב) הסעיפים 11, 11א, 12, 15, 16, 17 ו-18 לפקודת הפיצויים (הגנה), 1940, יחולו על ערר לפי תקנת משנה (א), בשינויים המחוייבים לפי הענין.

6. הסעיפים 14 ו-15 לפקודת הפרשנות⁶, יחולו על התקנות כפי שהן מתקנות על ידי תקנות-שעת-חירום אלה, כאילו ביטלו את התקנות שבפרק הרביעי לתקנות-שעת-חירום, תשי"ז-1956, ובאו במקומן.

7. תחילתן של תקנות אלה היא ביום כ"ו בשבט תשי"ז (28 בינואר 1957).

8. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשי"ז-1957".

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

משה כרמל
שר התחבורה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

⁶ דיני ישראל 1, תשי"ד, עמ' 1.

חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון), תשי"ז-1957 *

1. בסעיף 1 לחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד-1954¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) במקום ההגדרות "שירות מלחמתי", "מעצמות הברית", "שלטון עויין", "תקופת מלחמת העולם השנייה" יבואו הגדרות אלה:
- "שירות מלחמתי" - שירות פעיל בצבא אחת ממעצמות הברית בתקופה שבין יום י"ז באלול תרצ"ט (1 בספטמבר 1939) ובין יום כ"ד באלול תש"ה (2 בספטמבר 1945), או באחת היחידות שלחמו במחתרת נגד שלטון עויין, למעט שירות צבאי שחל עליו חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תש"ט-1949² (להלן - חוק תש"ט);
- "מעצמות הברית" - המדינות שחתמו על הצהרת האומות המאוחדות מיום ב' בטבת תש"ב (1 בינואר 1942) או הצטרפו אליה בתקופת מלחמת העולם השנייה, וכן שאר המדינות אשר נלחמו אותה תקופה נגד גרמניה ובני בריתה, שעה שלחמו נגדם;
- "שלטון עויין" ו"תקופת מלחמת העולם השנייה" - כמשמעותם בחוק לעשיית דין בנאצים ובעורריהם, תשי"ז-1950³;

* נתקבל בכנסת ביום ח' בניסן תשי"ז (9 באפריל 1957); הצעת החוק ודברי הסכר נתפרסמו בח"ח 271, תשט"ז, עמ' 150.

1 ס"ח 147, תשי"ד, עמ' 76.

2 ס"ח 25, תש"ט, עמ' 275.

3 ס"ח 57, תשי"ז, עמ' 281.

(2) אחרי ההגדרה "נכה" יבואו הגדרות אלה:

"בן משפחה של נכה" –

(1) אשה, ובכלל זה אשה הגרה יחד עם הנכה והיא ידועה בציבור כאשתו;
(2) ילד, ובכלל זה ילד חורג וילד מאומץ, שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנה;

(3) הורה, ובכלל זה הורה חורג והורה מאמץ, שאין לו, זולת הנכה, יותר משני ילדים העומדים ברשות עצמם והוא אחד מאלה:

(א) אב נצרך שטרם מלאו לו חמישים שנה;

(ב) אב שמלאו לו חמישים שנה, ואין לו הכנסה מספקת למחייתו;

(ג) אם שאין לה הכנסה מספקת למחייתה;

(4) אח יתום משני הוריו, אשר טרם מלאו לו שמונה עשרה שנה, ואינו משתכר למחייתו, ואין לו, זולת הנכה, אח העומד ברשות עצמו, ומחסורו היה על הנכה סמוך לפני התגייסותו של הנכה לשירות;

"אח" – כולל אחות;

"נצרך" – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה מספקת למחייתו;

"עומד ברשות עצמו" – אדם שמלאו לו שמונה עשרה שנה ואינו נצרך; "אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו;

"הכנסה מספקת למחיית אדם" – הכנסה שהוכרה לפי כללים שנקבעו בתקנות כמספקת למחייתו של אדם והתלויים בו;

"השכר הקובע", לגבי נכה פלוני – שני שלישים מסך כל המשכורת המשלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 15 ושהרכב משפחתו הוא כמספר בני המשפחה של הנכה.

2. במקום סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:

החלפת סעיף 4

4. "דמי נכות" (א) נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-35%, אך היא פחותה מ-50%, ישולמו לו, כל עוד הוא נכה כאמור, דמי נכות חדשיים לכיסוי ההוצאות המיוחדות הנגרמות לו בגלל נכותו.

(ב) דמי הנכות החדשיים יהיו בשיעור של מחצית האחוז משכרו הקובע לכל אחוז שבדרגת נכותו.

(ג) לענין הסעיפים 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 23, 24 ו-26 לחוק זה ולענין חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953⁴, חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות), תשי"ד-1954⁵, וחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955⁶, דין דמי נכות כדין תגמול.

3. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבואו סעיפים אלה:

הוספת הסעיפים
4א, 4ב, 4ג, 74

"תגמולים לנכים" 4א. נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% ישולמו לו, כל עוד הוא נכה של 50%-100% כאמור, תגמולים בשיעור של אחוז אחד משכרו הקובע לכל אחוז שבדרגת נכותו.

4 ס"ח 137, תשי"ד, עמ' 6.
5 ס"ח 163, תשי"ד, עמ' 174.
6 ס"ח 188, תשט"ו, עמ' 135.

ב4. (א) נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-20% והוא מחוסר פרנסה, ישולמו לו, כל עוד הוא מחוסר פרנסה, תגמולים בשיעור מחצית שכרו הקובע, וזה נוסף לתשלומים שהוא קיבל או זכאי לקבל לפי הסעיפים 4 ו-4א.

(ב) "נכה מחוסר פרנסה" – הוא נכה שאין לו הכנסה מכל מקור שהוא, חוץ מתגמולים או דמי נכות לפי חוק זה, ושהוכיח לרשות המוסמכת, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כי עשה כל אשר ביכולתו כדי לקבל הכנסה כאמור.

תנטולים מיוחדים 34. (א) נכה הזכאי לתגמולים והוא נצרך, ישולמו לו, במקום התגמולים האמורים בסעיף 4א או ב4, תגמולים בשיעור של סך כל המשכורת המשלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא 13 ושהרכב משפחתו הוא כמספר בני המשפחה של הנכה.

(ב) נכה בעל דרגת נכות מיוחדת, שנקבעה לפי כללים שפורטו בתקנות, ישולמו לו נוסף לתגמוליו, כל עוד הוא בעל דרגת נכות כזו, תגמולים מיוחדים בשיעור שנקבע לפי אותם הכללים.

74. חל בזמן מן הזמנים שינוי בסולם דרגות המשכורת של עובדי המדינה, יחושבו השכר הקובע והתגמולים המיוחדים לפי סולם דרגות המשכורת המחייב אותו זמן לפי הקבלה שקבעה הממשלה.

תיקון סעיף 7

4. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), לאחר המלה "תגמול" יבואו המלים "וכל זכות אחרת";
 - (2) בסעיף קטן (ב), בסופו, יבואו המלים:
- "רבנכה שחל עליו החוק מכוח סעיף 28 (2) – כתום שנה מהיום שבו היה לתושב קבוע בישראל".

תיקון סעיף 8

5. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום "בסעיף 4" יבוא "בחוק זה".

הוספת סעיף 12א

6. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:

12א. (א) נכה הרואה עצמו נפגע על ידי החלטה של ועדה רפואית רשאי, בתנאים שייקבעו בתקנות, לערער עליה בפני ועדה רפואית עליונה. (ב) הרשות המוסמכת רשאית, בתנאים שייקבעו בתקנות, לערער בפני ועדה רפואית עליונה על כל החלטה של ועדה רפואית. (ג) אופן הרכבת ועדה רפואית עליונה, סמכויותיה ודרכי עבודתה ייקבעו בתקנות.

תיקון סעיף 14

7. בסעיף 14 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א) יימחקו המלים "או הועדה הרפואית";
 - (2) במקום סעיף קטן (ח) יבואו סעיפים קטנים אלה:
- "(ח) התובע והרשות המוסמכת רשאים לערער על החלטת ועדת ערעור לפני בית המשפט העליון כבית משפט לערעורים אזרחיים, אך אין לערער אלא בנקודה משפטית בלבד.
- (ט) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועד להגשת הערעור לפי סעיף קטן (ח), את אופן הגשתו ואת סדרי הדיון בו."

8. במקום סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:

17. (א) נכה שמדינה זרה או אחד ממוסדותיה משלמים לו או לזכותו תשלומים תקופתיים קצובים עקב נכות שלקה בה אגב שירות מלחמתי, יופחתו תשלומים אלה מן התגמולים או מדמי הנכות שנכה זכאי להם לאותה תקופה שבעדה משתלמים לו אותם תשלומים.

"הפחתה עקב תשלום בחו"ל לארץ"

(ב) שר האוצר רשאי, בתקנות, לקבוע כללים בדבר חישוב ההפחתה האמורה ודרכי ביצועה.

(ג) נכה כאמור בסעיף קטן (א) חייב להודיע לרשות המוסמכת על התשלומים המשתלמים לו, שיעוריהם ומועדיהם ולמסור לה כל פרט נוסף שתדרוש ממנו בענין זה הרשות המוסמכת.

9. הסעיפים 18 עד 21 לחוק העיקרי – בטלים.

ביטול הסעיפים 18 עד 21

10. בסעיף 22 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 22

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לועדה רפואית ולועדת ערעור" יבוא "לועדה רפואית, לועדה הרפואית העליונה ולועדת הערעור";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "ועדה רפואית וועדת ערעור" יבוא "ועדה רפואית, ועדה רפואית עליונה וועדת ערעור".

11. במקום סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:

החלפת סעיף 28

28. חוק זה לא יחול אלא על נכה תושב קבוע בישראל, כל עוד הוא תושב כאמור, אם –

(1) היה לתושב קבוע בישראל עד יום כ"ו בטבת תשי"ד (1 בינואר 1954), או
 (2) היה לתושב קבוע בישראל לראשונה אחרי יום כ"ו בטבת תשי"ד (1 בינואר 1954) ונבצר ממנו להיות לתושב קבוע בישראל במועד מוקדם יותר מחמת העדרו מן הארץ כל התקופה שבין יום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) לבין המועד שהיה לתושב ישראל כאמור עקב ההגבלות שהוטלו על היציאה מהמקומות שבהם היה תושב באותה תקופה.

12. (א) תחילתו של חוק זה – למעט הסעיפים (1), (2), (4), (6), (7), (10) ו-(11) – היא ביום י"ג באב תשט"ו (1 באוגוסט 1955).

תחילה

(ב) תחילתו של סעיף (1) היא ביום תחילתו של החוק העיקרי.

(ג) תחילתם של סעיפים (2), (4), (6), (7), (10) ו-(11) היא ביום פרסום חוק זה ברשומות.

13. (א) במידה שהדבר דרוש לסיום החישובים לתקופת החשבון שהתחילה ביום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) ולכל תקופת חשבון קודמת לה –

הוראות כעבר

(1) ינהגו לפי הסעיפים 18 עד 21 לחוק העיקרי על אף ביטולם בחוק זה, ולפי סעיף 17 לחוק העיקרי כפי שעמד ערב תחילתו של חוק זה;
 (2) סעיף 18 לחוק תש"ט יוסיף לחול על אף ביטולו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון), תשט"ו–1955:7;
 (3) תקופת החשבון שהתחילה ביום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) מסתיימת ביום י"ב באב תשט"ו (31 ביולי 1955).

(ב) מי שזכאי לדמי נכות או לתגמולים על פי חוק זה וקיבל מאת אוצר המדינה תשלומי תגמולים או תשלומים אחרים על חשבון התקופה שלאחר תחילת חוק זה, יראו תשלומים אלה ככספים שקיבלם מראש על חשבון המגיע לו מיום תחילתו של חוק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף 7(ב) לחוק העיקרי, לא תישמע הטענה שבקשה לתגמול או לזכות אחרת הוגשה באיחור זמן, ובלבד שהוגשה לא יאוחר מיום התשעים לאחר פרסומו של חוק זה ברשומות.

(ד) כדי להסיר ספק נאמר בזה, כי על אף האמור בסעיף 8 לחוק העיקרי, כל טובת הנאה, חדשה או נוספת, שהוענקה לאדם על פי חוק זה, לא תגיע לו לגבי התקופה שלפני י"ג באב תשט"ו (1 באוגוסט 1955); אולם —

(1) הוראה זו אינה פוגעת בתחילתו של סעיף 1(1);

(2) נכה שהחוק העיקרי חל עליו מכוח סעיף 28(2) שבו, לא יהיה זכאי לטובת הנאה שהוענקה על פיו, לגבי תקופה שלפני פרסום חוק זה ברשומות.

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק נכי רדיכות הנאצים, תשי"ז-1957 *

הגדרות

1. בחוק זה —

"נכה" — אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם בין מדינת ישראל לבין הריפובליקה הפדיראלית של גרמניה מיום כ' באולול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' 1א' שבו, היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קיצבה או פיצוי אחר מאת הריפובליקה הפדיראלית של גרמניה;
"נכות" — איבוד הכושר לפעול פעולה רגילה, בין גופנית ובין שכלית או פחיתתו של של כושר זה.

רשות מוסמכת

2. שר האוצר ימנה רשות מוסמכת לצורך חוק זה (להלן — הרשות המוסמכת). הודעה על מינויה ומענה תפורסם ברשומות.

נכה הזכאי לתגמולים

3. נכה יהא זכאי לתגמולים לפי חוק זה, אם נתקיימו בו שלושה אלה:

- (1) עלה לישראל לפני יום כ"ב בתשרי תשי"ד (1 באוקטובר 1953) וכיום כ"ט באדר ב' תשי"ז (1 באפריל 1957) היה ולאחר מכן נשאר אזרח ותושב ישראל;
- (2) דרגת נכותו אינה פחותה מ-25%;
- (3) לא קיבל ואינו זכאי לקבל תגמול, קיצבה או פיצוי אחר בגלל נכותו מכל מקור אחר.

* נתקבל בכנסת ביום ח' בניסן תשי"ז (9 באפריל 1957); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 286, תשי"ז, עמ' 112.